

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **K. H.**

proti

žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Pardubicích, IČ 46494804**
se sídlem Čechovo nábřeží 1791, Pardubice - Bílé Předměstí

za účasti: **V. P.**

zastoupené zmocněnkyní L. A.
bytem X

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2022, č. j. ZKI PA-O-033/01459/2021-06,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

- 1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítl odvolání

žalobkyně a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně - Katastrálního úřadu pro Královéhradecký kraj, Katastrální pracoviště Náchod (dále jen „katastrální úřad“ nebo „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 11. 2021, čj. OR-219/2021/2-605-27, vydané v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu dle § 36 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“).

2. Tímto rozhodnutím katastrální úřad výrokem 1) vyhověl nesouhlasu V. P. (zde osoba zúčastněná na řízení) ze dne 3. 5. 2021 s neprovedením opravy chyby v katastrálním operátu spočívajícím v neprovedení výmazu věcného břemene v katastrálním území. Výrokem 2) rozhodl, že v souboru popisných informací pro katastrální území bude po nabytí právní moci rozhodnutí zrušen zápis věcného břemene (podle listiny) jízdy a hnaní dobytka, kde oprávněným (panujícím) je pozemek parcelní číslo st. XA, jehož součástí je stavba čp. XB příslušná pro část obce a povinným (služebným) pozemek st. č. XC, které je evidováno v katastru nemovitostí podle smlouvy tržové ze dne 20. 3. 1831, založené pod číslem deníku 1637/1831.

II. Shrnutí žalobních bodů

3. Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhla jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalobkyně namítala, že žalovaný nesprávně vyhodnotil veškeré doložené skutečnosti a že jeho argumentace je nesprávná. Zejména zdůraznila skutečnost, že práva z předmětného věcného břemene (služebnost) nabyla v dobré víře ve správnost zápisu v katastru nemovitostí a neexistoval žádný důvod pro jakoukoliv pochybnost v nesprávnost tohoto zápisu, předmětná práva pak po dobu delší než 10 let řádně a soustavně užívá. Věcné břemeno, které by mělo být na základě daného rozhodnutí vymazáno, nabyla současně s koupí pozemku st. p. č. XA na základě kupní smlouvy ze dne 24. 3. 2004. Existence předmětného věcného břemene byla naprosto podstatná podmínka pro uzavření smlouvy, protože nemovitosti měly přístup na veřejné komunikace pouze po jediné přístupové cestě, přičemž cesta po pozemku st. p. č. XC je součástí této cesty.
5. Dle žalobkyně žalovaný napadeným rozhodnutím podstatně zasáhl do jejích práv, ačkoliv je k tomu oprávněn pouze soud. Žalovaný tak významně překročil své zákonné pravomoci a v tomto směru žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, čj. 7 As 187/2012-31.
6. Dále žalobkyně s poukazem na ustanovení § 36 odst. 1 katastrálního zákona a § 44 odst. 2 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální vyhláška“), uvedla, že výmaz práva (jakéhokoliv) či povinnosti (jakékoliv), které v konečném důsledku měly podstatný vliv na vznik práva a povinnosti dalších, nelze označit za opravu chyby katastru dle § 36 katastrálního zákona. K opravě chyby v katastrálním operátu upozornila na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2012, čj. As 166/2015-27, v němž tento soud výslovně uvedl, že katastrální úřad nemůže vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy též posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah a přecházejí na jiné osoby. To dle žalobkyně přesně vystihuje danou situaci, když žalovaný na pěti stránkách odůvodnění provádí, jak sám uvedl, úvahy o zjištění, tedy provádí rozbor a výklady různých ustanovení různých právních předpisů

dnes platných i neplatných. To už není jednoduchá úvaha vycházející z obsahu jím zkoumaných listin, ale fakticky hledání, jestli právo zaniklo či nezaniklo. Rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin se v daném případě nehledá a ani neexistuje.

7. Žalobkyně dále poukázala i na předchozí řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, které bylo vedeno katastrálním úřadem v letech 2015 až 2016. V tomto řízení bylo vydáno rozhodnutí, kterým nebylo vyhověno návrhu V. P. na opravu chyby v téže věci. Rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 5. 9. 2016, čj. OR-420/2015/II-605, bylo následně potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 21. 11. 2016, čj. ZKI PA-O-35/270/2016/6. Žalobkyně zdůraznila, že v současném řízení přitom jde o stejný návrh a stejná navrhovatelka nepředložila žádný nový důkaz. Za takový důkaz dle jejího názoru nelze považovat ani dopis od ombudsmana, protože ten nemá v dané věci působnost vydávat žádné obecně platné právní stanovisko. Žalobkyně má proto zato, že řízení ve věci vůbec nemělo být vedeno, protože ve věci již bylo pravomocně rozhodnuto. Pokud již správní orgán řízení vedl, není důvod, aby v souladu s principem právní jistoty, jehož nezbytnou součástí je předvídatelnost práva i legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci, rozhodl zcela obráceným způsobem. K principu předvídatelnosti práva odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 3. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 420/09, ze dne 12. 12. 2013, sp. zn. III. ÚS 3221/11 a ze dne 22. 6. 2009, sp. zn. IV. ÚS 610/06.
8. V souvislosti s tím žalobkyně upozornila na změnu právního názoru odvolacího orgánu, kterou označila za libovůli orgánů veřejné moci a která nemá žádnou oporu v obecně platných právních předpisech. Namítla, že jestliže je změna právního názoru zdůvodněna výsledkem šetření ombudsmana, pak výsledek šetření není součástí spisu a neměla možnost se k němu vyjádřit. Navíc ombudsman žalobkyni vůbec nekontaktoval a vyjadřoval se k věci pouze na základě jednostranných a z povahy sporu tedy tendenčních informací protistrany.
9. Závěrem žalobkyně namítla i nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí, neboť řádně neodůvodnil, proč dospěl k závěrům uvedeným ve výroku rozhodnutí, tedy proč výmaz věcného břemene a poškozování práv žalobkyně považuje za pouhou opravu katastru nemovitostí, a neuvádí úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Pouze se odvolal na povinnost řídit se právním názorem odvolacího orgánu, přičemž se vůbec nevypořádal s jejími námitkami.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

10. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. Dle jeho názoru bylo důvodné přistoupit k opravě údajů katastru postupem dle ustanovení § 36 katastrálního zákona, neboť se v katastrálním operátu nacházela chyba ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Přetrvávající zápis předmětné služebnosti nebyl odůvodněn obsahem listin, které jsou založeny v katastrálním operátu. Při posouzení souladu zápisu předmětné služebnosti s listinami založenými v katastrálním operátu vycházel žalovaný z platné právní úpravy a konstantní judikatury a nijak nepřekročil rozsah svých zákonem vymezených pravomocí. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 6 As 166/2015-27, a uvedl, že právě ve smyslu uvedeného rozsudku posuzoval listiny založené v katastrálním operátu, které se týkají zápisu předmětné služebnosti a jejichž kopie jsou součástí správního spisu v projednávané věci. Z obsahu

těchto listin jednoduchou úvahou bez složitějšího posuzování přitom dospěl k závěru, že předmětná služebnost nemá být v katastru nemovitostí evidována. Listiny dokládající nabytí nemovitosti zatížené předmětnou služebností tehdejší Československým státem byly dostatečným podkladem pro výmaz předmětné služebnosti z evidence nemovitostí, a to v souladu s ustanovením § 6 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 23/1964 Sb., kterou se prováděl zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, v tehdy platném znění.

11. Žalovaný konstatoval, že tehdejší Československý stát se na základě smlouvy o výkupu pozemku do socialistického vlastnictví ze dne 25. 3. 1987 stal vlastníkem zbývajících spoluvlastnického podílu o velikosti 3/4 pozemku stavební parcely č. XC v katastrálním území, tj. jednalo se o nabytí nemovitosti do státního socialistického vlastnictví. Skutečnost, že tehdejší Československý stát nabytí vlastnické právo k pozemku zatíženému předmětnou služebností, je v projednávané věci stěžejní. Listinou, na základě které neměla být předmětná služebnost již dále evidována, je samotná smlouva o výkupu pozemku do socialistického vlastnictví ze dne 25. 3. 1987. Nebylo třeba dokládat žádnou další listinu, potvrzení či ohlášení vlastníků dotčených nemovitostí. Pracovník tehdejšího střediska geodézie se proto při zápisu změny právních vztahů k nemovitostem dopustil zřejmého omylu, když současně se zápisem vlastnického práva pro tehdejší Československý stát neprovedl výmaz předmětné služebnosti z ručních listů vlastnictví č. a č. pro katastrální území. Zřejmost tohoto omylu lze demonstrovat i na skutečnosti, že pozemek zatížený předmětnou služebností byl zaevidován do vlastnictví tehdejšího Československého státu správně, tj. bez zápisu povinnosti vyplývající z předmětné služebnosti. Toto je řádně doloženo ve správním spisu kopií ručního listu vlastnictví č. pro katastrální území a rovněž kopií výkazu změn pol. č.. Následným vývojem zápisů a sloučením dvou listů vlastnictví téhož vlastníka pak došlo k tomu, že předmětná služebnost byla evidována (znovu) u pozemku stavební parcely č. XC v katastrálním území. Pro toto faktické obnovení zápisu předmětné služebnosti katastrální úřad nedisponoval žádnou listinou, a jednalo se tedy o chybný údaj katastru, který neodpovídal podkladům založeným v katastrálním operátu. V podrobnostech žalovaný odkázal na odůvodnění rozhodnutí ze dne 20. 1. 2022, čj. ZKI PA-O-033/01459/2021-06, v němž je zjištěný vývoj zápisů v evidenci nemovitostí a v katastru nemovitostí detailněji popsán.
12. Žalovaný se neztotožnil s tvrzením žalobkyně, že jeho rozhodnutím bylo zasaženo do jejích práv. Rozhodnutí vzešlé z řízení dle ustanovení § 36 katastrálního zákona má účinky toliko evidenční a není jím autoritativně deklarována existence či zánik předmětné služebnosti. Žalobkyní užitý odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, čj. 7 As 187/2012-31, je ve vztahu k projednávané věci nepřipadný, neboť se týkal jiné skutkové situace, konkrétně problematiky šetření právních vztahů v rámci procesu tzv. komplexního zakládání evidence nemovitostí. V projednávané věci byla předmětná služebnost převzata do evidence nemovitostí, jak vyplývá z podkladů založených ve správním spisu. Ke zřejmému omylu došlo v projednávané věci až později, viz výše.
13. K otázce dobré víry žalobkyně a okolnostem při uzavření kupní smlouvy ze dne 24. 3. 2004 a soustavnému vykonávání předmětné služebnosti žalobkyní žalovaný uvedl, že není oprávněn se k tomu vyjádřit.
14. K námitce žalobkyně, že v téže věci již bylo vedeno katastrálním úřadem řízení v letech 2015 až 2016 a že v něm žalovaný zaujal opačné stanovisko, žalovaný odkázal na

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2008, čj. 6 As 12/2008-73, z něhož vyplývá závěr, že zamítnutí návrhu na opravu chyby nebrání projednání nového návrhu téhož žadatele.

15. Žalovaný zdůraznil, že v projednávané věci nijak nezměnil svůj dosavadní výklad platných právních předpisů a vycházel z ustáleného výkladu ustanovení § 36 katastrálního zákona a konstantní judikatury vztahující se k dané problematice. Na základě všech shromážděných podkladů znovu posoudil zjištěný skutkový stav a dospěl k závěru, že byly dány důvody pro provedení opravy a že zápis předmětné služebnosti v katastru byl chybou ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Přitom zohlednil i výsledky šetření Veřejného ochránce práv. V reakci na žalobní námitky žalovaný dodal, že písemnosti dokládající výsledky šetření Veřejného ochránce práv jsou založeny ve správním spisu a žalobkyně tedy měla možnost se s jejich obsahem seznámit. Možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí však žalobkyně po celou dobu řízení v projednávané věci nevyužila.
16. K žalobkyní namítanému rozsahu části napadeného rozhodnutí ze dne 20. 1. 2022 nazvané jako Úvahy a zjištění odvolacího orgánu žalovaný podotkl, že se v této části zabýval nejen posouzením skutkového stavu a úvahami, kterými se řídil při hodnocení shromážděných podkladů, ale současně se vypořádal i s námitkami žalobkyně a obsahem jejího odvolání. Současně byl veden snahou celou věc v odůvodnění svého rozhodnutí oběma účastnicím řízení, tj. i žalobkyni, co nejvíce přiblížit a vysvětlit, a to zejména s ohledem na změnu svého předchozího závěru.

IV. Vyjádření zúčastněné osoby na řízení

17. Osoba zúčastněná nařízení ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že v kupní smlouvě žádná služebnost zapsána není. Jak zjistila, listy vlastnictví byly dva, na druhém listu nebyl záznam vymazán. Nejvyšší správní soud dne 12. 8. 2022 potvrdil, že v době zřízení práva osobního užívání pozemku st. p. č. XC dne 27. 10. 1987 nemohl být tento pozemek zatížen žádným věcným břemenem, neboť dnem nabytí majetku do státního socialistického vlastnictví zanikla zástavní práva a věcná břemena na tomto majetku podle § 396 hospodářského zákoníku. Dále uvedla, že žalobkyně dobře věděla od svého bývalého přítele o její snaze zrušit služebnost, její tvrzení se tak nezakládá na pravdě. Osoba zúčastněná na řízení popsala dále i vztahy mezi ní a žalobkyní týkající se předmětné služebnosti a zmínila další jednání, která byla ohledně věci vyvolána.

V. Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Po prostudování předloženého správního spisu dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
19. Z předloženého správního spisu vyplynuly následující podstatné skutečnosti. Žalobkyně je vlastníkem pozemku st. p. č. XA v obci, katastrálním území (dále také jen „st. p. č. XA“). Tento pozemek nabyla do svého vlastnictví kupní smlouvou ze dne 24. 3. 2004. Osoba zúčastněná na řízení V. P. je vlastníkem pozemku st. p. č. XC rovněž v obci, v katastrálním území (dále také jen „st. p. č. XC“). U zmíněných pozemků je

dosud v katastru nemovitostí evidována služebnost (podle listiny) jízdy a hnaní dobytka podle smlouvy tržové ze dne 20. 3. 1831, přičemž oprávnění z této služebnosti je zapsáno ve prospěch pozemku st. p. č. XA a povinnost z této služebnosti je zapsána k pozemku st. p. č. XC (dále jen „předmětná služebnost“). O těchto skutečnostech není mezi účastníky sporu.

20. V. Půlpánová žádostí ze dne 15. 3. 2021 (došlé správnímu orgánu dne 26. 3. 2021) požádala o zrušení předmětné služebnosti. K žádosti přiložila kopii dohody o zřízení práva osobního užívání ze dne 27. 10. 1987, kopii stanoviska Veřejného ochránce práv ze dne 28. 5. 2018, čj. KVOP-22442/2018, a výměru daně z nemovitosti.
21. Oznámením ze dne 21. 4. 2021 sdělil katastrální úřad žadatelce V. P., že opravu údajů katastru nemovitostí neprovedl a v odůvodnění oznámení shrnul vývoj zápisů práv k dotčeným pozemkům a uvedl, že nedisponuje listinou, ze které vyplývá zánik předmětné služebnosti.
22. Podáním ze dne 2. 5. 2021 (doručeným katastrálnímu úřadu dne 3. 5. 2021) V. P. vyslovila nesouhlas s oznámením katastrálního úřadu a namítla, že v době koupě pozemku st. p. č. XC byla veškerá věcná břemena (jízdy a hnaní dobytka) zrušena, a proto za cestu platili jako by cesta na tomto pozemku nebyla. V případě, že by věcné břemeno bylo v platnosti, cena by byla jiná. Uvedla, že s ohledem na předchozí závěry Veřejného ochránce práv, který uvedl, že vznikla chyba, a doporučil ji odstranit, se nyní obrátila na katastrální úřad a žádá o odstranění služebnosti (jízdy a hnaní dobytka).
23. Katastrální úřad rozhodnutím ze dne 24. 6. 2021, čj. OR-219/2021-605-19, nesouhlasu V. P. nevyhověl. Dospěl k závěru, že zápis předmětné služebnosti není chybným údajem katastru ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, k čemuž uvedl následující skutková zjištění a své úvahy: Předmětná služebnost byla zapsána v pozemkové knize na základě smlouvy tržové ze dne 20. 3. 1831, založené pod číslem deníku 1637/1831. Zápisy byly u dotčených nemovitostí vedeny ve vložkách pozemkové knihy č. a č. V rámci komplexního zakládání pozdější evidence nemovitostí byl zápis předmětné služebnosti převzat do operátu evidence nemovitostí. Zápis služebnosti byl veden na listu vlastnictví č. 2438, kde bylo evidováno vlastnické právo k pozemku st. p. č. XC, a tedy i předmětné služebnosti odpovídající povinnost. U pozemku st. p. č. XA byl veden odpovídající zápis oprávnění z předmětné služebnosti, a to na listu vlastnictví č.. Následně se stal vlastníkem pozemku st. p. č. XC tehdejší Československý stát. Stalo se tak na základě rozhodnutí o dědictví ze dne 29. 9. 1981, čj. 2D 1542/81-59, a dohody o výkupu pozemku do socialistického vlastnictví ze dne 25. 3. 1987. Pozemek st. p. č. XC byl odepsán z listu vlastnictví č. a byl zapsán na list vlastnictví. Předmětná služebnost nebyla na ručním listu vlastnictví č. evidována, současně však její zápis zůstal veden na listu vlastnictví č. Dle Metodického pokynu č. 984 410 MN-1/85 měl být výmaz služebnosti proveden na základě oznámení oprávněného nebo povinného a smlouvy registrované státním notářstvím. Takové oznámení však středisku geodézie nebylo doručeno. Na základě dohody ze dne 27. 10. 1987 bylo zřízeno právo osobního užívání pozemku st. p. č. 12 pro J. P. a L. P. Pozemek st. p. č. XC byl odepsán z listu vlastnictví č. a byl zapsán na nový list vlastnictví č., a to bez jakéhokoliv omezení vlastnického práva. Následně v roce 1992 středisko geodézie sloučilo list vlastnictví č. do listu vlastnictví č., kde přetrvával zápis předmětné služebnosti. Tímto došlo k opětovnému vyznačení předmětné služebnosti, resp. povinnosti z ní vyplývající k pozemku st. p. č. XC, aniž by byla současně prověřena správnost zápisů na ručním listu vlastnictví

č. V katastrálním operátu však současně není založena listina, ze které by vyplýval zánik předmětné služebnosti. Z dohody o výkupu pozemku do socialistického vlastnictví ze dne 25. 3. 1987 zánik předmětné služebnosti nevyplyvá.

24. K odvolání V. P. do zmíněného rozhodnutí katastrálního úřadu žalovaný jako odvolací orgán svým rozhodnutím ze dne 23. 9. 2021, čj. ZKI PA-O-021/00867/2021-09, rozhodnutí katastrálního úřadu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání, neboť se s jeho závěry neztotožnil. Ve zrušujícím rozhodnutí vyslovil právní názor, že zápis služebnosti je chybným údajem katastru ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Poukázal na ustanovení § 6 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 23/1964 Sb., kterou se prováděl zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, v tehdy platném znění, dle něhož se zánik omezení vlastnického práva k nemovitosti zapisoval mimo jiné na základě listiny o nabytí nemovitosti do státního socialistického vlastnictví. Dle bodu 2.221 Metodického návodu pro vedení evidence právních vztahů k nemovitostem, č. 984 410 MN-1/85, se zánik omezení práv k nemovitostem prováděl na základě listinných dokladů, pokud k zániku nedochází přímo na základě právních norem. Přehled omezení práv k nemovitostem zaniklým přímo na základě právních norem byl obsažen v příloze č. 1 Metodického návodu, kde bylo uvedeno, že věcná břemena na státním socialistickém vlastnictví zanikají s odkazem na ustanovení § 396 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, v tehdy platném znění. Dále byly v příloze č. 2 uvedeny náležitosti listin pro zápisy do evidence nemovitostí a v této příloze bylo u listiny o převodu nemovitosti do státního socialistického vlastnictví (bod č. 48 přílohy č. 2) výslovně uvedeno, že převodem nemovitostí na stát zanikají zástavní práva a věcná břemena. V daném případě tedy nebylo nutné k výmazu služebnosti z evidence nemovitostí předkládat žádnou další listinu ani katastrálním úřadem uváděné oznámení oprávněného nebo povinného a státním notářstvím registrovanou smlouvu. Žalovaný proto dospěl k závěru, že se pracovník tehdejšího střediska geodézie dopustil zřejmého omylu, když zápis předmětné služebnosti nevymazal na listu vlastnictví č. a na listu vlastnictví č., ačkoliv pozemek zatížený předmětnou služebností nabyt tehdejší Československý stát. Na listu vlastnictví č. 1, stejně jako později na listu vlastnictví č. 2983 byl pozemek st. p. č. XC evidován bez zápisu předmětné služebnosti. Následným sloučením listu vlastnictví č. do listu vlastnictví č., tj. pouze technickou operací při vedení evidence nemovitostí, došlo k obnovení zápisu povinnosti vyplývajícího z předmětné služebnosti ve vztahu k pozemku stavební parcele č. XC. Pro takový zápis však tehdejší středisko geodézie nedisponovalo listinou, která by dokládala existenci předmětné služebnosti či její obnovení, srov. ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 23/1964 Sb., kterou se prováděl zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, v tehdy platném znění.
25. Žalovaný jako odvolací orgán proto uložil katastrálnímu úřadu po nabytí právní moci nového rozhodnutí ve věci provést opravu chybného údaje katastru, tzn. výmaz předmětné služebnosti a současně seznámit účastnice řízení se změnou právního posouzení věci a umožnit jim vyjádřit své stanovisko k řízení.
26. Katastrální úřad následně rozhodnutím ze dne 8. 11. 2021, čj. OR-219/2021/2-605-27, nesouhlasu V. P. s neprovedením opravy vyhověl a současně rozhodl, že po nabytí právní moci rozhodnutí nebude služebnost v katastru nemovitostí evidována, resp. její zápis bude zrušen.
27. Odvolání žalobkyně proti rozhodnutí katastrálního úřadu následně žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí katastrálního úřadu potvrdil.

28. Podstatou sporu je otázka, zda byl v projednávané věci zápis předmětné služebnosti chybným údajem katastru z hlediska ustanovení § 36 katastrálního zákona a zda tak bylo možno přistoupit k jeho opravě postupem dle písm. a) tohoto ustanovení jako zřejmého omylu při vedení a obnově katastru.
29. Krajský soud se nejprve zabýval žalobní námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou žalobkyně vztahuje k prvostupňovému rozhodnutí. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by správní rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné.
30. Předně nutno připomenout, že podle konstantní judikatury tvoří při soudním přezkumu rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ve správním řízení jeden celek, navzájem se argumentačně doplňují, takže nepřezkoumatelnost jednoho lze kompenzovat rozhodnutím druhým, a to v obou směrech (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, čj. 2 As 20/2008-73, nebo ze dne 31. 10. 2014, čj. 6 As 161/2013-25, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). To platí zejména v případech, kdy odvolací orgán prvoinstanční rozhodnutí potvrdí, ale dokonce i v případech, že jej změní. Z tohoto pohledu je proto třeba k přezkumu rozhodnutí správních orgánů přistupovat a nelze odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí od napadeného rozhodnutí odvolacího orgánu (v tomto případě potvrzujícího) separovat.
31. K samotné nepřezkoumatelnosti rozhodnutí nutno konstatovat, že musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-76). Nepřezkoumatelné může být rozhodnutí pro nedostatek důvodů anebo pro nesrozumitelnost. Nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost jsou zejména taková rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné. Za nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je nutno považovat rozhodnutí založená na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž správní orgán opírá své rozhodovací důvody, tj. např. kdy opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, příp. zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (k tomu srov. přiměřeně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2013-75). Není však přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, čj. 8 Afs 267/2017-38).
32. Institut nepřezkoumatelnosti rozhodnutí tedy ze své podstaty míří na nejzávažnější pochybení správních orgánů, k nimž však v posuzovaném případě nedošlo. Ani samotné prvostupňové rozhodnutí krajský soud nepřezkoumatelným v intenzitě předpokládané shora uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu neshledal. Je z něho zjiitelné kdo, jak i o jaké věci rozhodl, správní orgán I. stupně rovněž uvedl svá skutková zjištění, seznatelné je i jeho hodnocení skutkových závěrů s poukazem na závazný názor

odvolacího orgánu vyjádřený v předchozím zrušujícím rozhodnutí. Nelze tak přisvědčit žalobní námitce, že prvostupňové rozhodnutí je zjevně nepřezkoumatelné a prosté úvah, kterými se správní orgán řídil.

33. Pokud jde o výtku, že se správní orgán I. stupně nevypořádal s námitkami žalobkyně, nutno zopakovat, že rozhodnutí obou správních orgánů tvoří jeden celek, a jestliže se všemi námitkami žalobkyně zabýval odvolací orgán (žalobkyně nenamítá, že by tomu tak nebylo a žalovanému v tomto směru nic nevytýká), tuto vadu prvostupňového rozhodnutí odstranil. Nutno dodat, že nelze bez dalšího označit za nepřezkoumatelné rozhodnutí pouze z toho důvodu, že se účastníkovi řízení správním orgánem podaná argumentace nejví jako dostatečná nebo že s ní nesouhlasí. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka o tom, jak podrobně by mělo být rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která správnímu soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat.
34. Krajský soud proto v daném případě uzavírá, že rozhodnutí správních orgánů (které spolu tvoří koherentní celek) netrpí vadami zakládajícími jejich nepřezkoumatelnost, které by měly vliv na jejich zákonnost.
35. A nyní již k věci samé, tj. k otázce posouzení zápisu předmětné služebnosti v katastru nemovitostí.
36. Dle ustanovení § 36 odst. 1 katastrálního zákona *na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím právním předpisem.*
37. Řízením o opravě chyby v katastrálním operátu a pojmem „zřejmý omyl“ se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Jelikož ustanovení o opravě chyby v katastrálním operátu bylo převzato z dřívější právní úpravy v téměř identické podobě (viz též důvodová zpráva k vládnímu návrhu katastrálního zákona ve své zvláštní části k § 36), jsou nadále použitelné též závěry vyslovené ve vztahu k právní úpravě v § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2006, čj. 2 As 58/2005-125, ze dne 24. 4. 2013, čj. 7 As 131/2012-32, nebo ze dne 25. 2. 2011, čj. 5 As 88/2009-75). I v projednávané věci je proto třeba trvat na dříve vysloveném požadavku, aby opravou chyby v katastrálním operátu došlo k nastolení souladu mezi evidovanými údaji v katastru a údaji dle listin založených ve sbírce.
38. Žalobkyně předně namítá, že žalovaný nesprávně vyhodnotil veškeré doložené skutečnosti a že jeho argumentace je nesprávná. S poukazem na ustanovení § 36 odst. 1 katastrálního zákona a § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky namítla, že výmaz práva či povinnosti mající ve svém důsledku podstatný vliv na vznik práva a povinnosti dalších, nelze označit za opravu chyby katastru.
39. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že k opravě údajů katastru postupem dle ustanovení § 36 katastrálního zákona přistoupil proto, že se v katastrálním operátu nacházela chyba ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, neboť přetrvávající zápis předmětné služebnosti nebyl odůvodněn obsahem listin, které jsou v katastrálním operátu založeny. Podrobně popsal (a před ním i katastrální úřad) skutkové

okolnosti případu, z čehož lze ve stručnosti shrnout, že v roce 1831 byl proveden zápis služebnosti jízdy a hnaní dobytka přes pozemek st. p. č. X pro vlastníka pozemku st. p. č. XA, omezující zápis obsahuje list vlastnictví č., oprávnění list vlastnictví č. V roce 1987 se stal výlučným vlastníkem pozemku st. p. č. XC Československý stát, pozemek byl odepsán z listu vlastnictví č. a zapsán na list vlastnictví č., přičemž u pozemku nebylo zapsáno žádné omezení (současně však jeho zápis zůstal veden na listu vlastnictví č.). Následně v témže roce 1987 bylo zřízeno právo osobního užívání pozemku st. p. č. XC pro manžele J. a L. P. a pozemek byl odepsán z listu vlastnictví č. a zapsán na list vlastnictví č., a to rovněž bez omezujícího zápisu (bez služebnosti). V roce 1992 sloučilo středisko geodézie list vlastnictví č. (který zanikl) do listu vlastnictví č., kde přetrvával zápis předmětné služebnosti. Tím došlo k opětovnému vyznačení předmětné služebnosti, resp. povinnosti z ní vyplývající k pozemku st. p. č. XC.

40. K závěru, že zápis předmětné služebnosti je chybou vzniklou zřejmým omylem ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona uvedl žalovaný následující důvody: „... tento omyl je zřejmý každému odborníkovi na oblast katastru nemovitostí a k jeho zjištění není třeba provádět žádné složité dokazování. Předmětná služebnost měla být z evidence vymazána jen na základě listiny o nabytí nemovitosti do státního socialistického vlastnictví. Nebylo třeba dokládat žádné zvláštní ohlášení či potvrzení o zániku předmětné služebnosti. Znění ustanovení § 6 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 23/1964 Sb., kterou se prováděl zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, v tehdy platném znění, ve spojení s ustanovením § 396 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, v tehdy platném znění, bylo natolik jasné, že nebylo třeba provádět složité právní úvahy ani rozbor skutkového stavu. Opomenutí výmazu předmětné služebnosti proto představuje zcela zjevné opomenutí pracovníka tehdejšího střediska geodézie zapsat údaj v listině obsažený. Každá smlouva o nabytí nemovitosti státem totiž představovala současně listinu způsobilou k provedení výmazu všech omezení váznoucích na nemovitosti nabývané do státního socialistického vlastnictví, aniž by v ní musela být tato omezení konkrétně specifikována.“
41. Krajský soud se s tímto odůvodněním žalovaného zcela ztotožňuje. Skutečnost, že služebnost zanikla ze zákona v okamžiku, kdy pozemek st. p. č. 12 nabyt Československý stát, vyplývá jednoznačně z ustanovení § 396 odst. 1 zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, které nepřipouštělo žádnou výjimku. List vlastnictví č. proto omezující zápis neobsahoval (správně), neboť majetek v socialistickém vlastnictví služebností zatížen být nemohl. Zároveň je ale zřejmé, že pracovník střediska geodézie opomněl současně provést výmaz služebnosti na listu vlastnictví č. i na listu vlastnictví č., kde zápis přetrvával, přestože mělo současně se zápisem vlastnického práva pro tehdejší Československý stát dojít k automatickému výmazu služebnosti jak u povinného, tak u oprávněného pozemku. Zmíněné ustanovení hospodářského zákoníku ve spojení s ustanovením § 6 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 23/1964 Sb., kterou se prováděl zákon č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, v platném znění, za listinu prokazující zánik služebnosti označuje listinu o nabytí nemovitosti do státního socialistického vlastnictví. Listinou, na základě které neměla být předmětná služebnost již dále evidována, je tak samotná smlouva o výkupu pozemku do socialistického vlastnictví ze dne 25. 3. 1987. Pokud tedy k výmazu služebnosti na základě smlouvy o nabytí nemovitosti do vlastnictví státu nedošlo, stalo se tak zřejmým omylem pracovníka tehdejšího střediska geodézie a jeho pochybením tak vznikl nesoulad

mezi obsahem evidence nemovitostí, která obsahovala zápis služebnosti, a kupní smlouvou pro Československý stát, která prokazovala zánik předmětné služebnosti. Tento omyl je přitom zřejmý a jednoznačně seznatelný. Následným sloučením dvou listů vlastnictví téhož vlastníka v roce 1992 (č. do č.) pak došlo k tomu, že předmětná služebnost byla evidována (znovu) u pozemku stavební parcely č. XC. Pro toto faktické obnovení zápisu předmětné služebnosti však katastrální úřad nedisponoval žádnou listinou, a jednalo se tedy o chybný údaj katastru, který neodpovídal podkladům založeným v katastrálním operátu.

42. Žalobkyně s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2012, čj. As 166/2015-27 (poznámka soudu: správně má být uvedeno čj. 6 As 166/2015-27), namítala, že katastrální úřad nemůže vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy též posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah a přecházejí na jiné osoby.
43. Krajský soud neshledal, že by úvahami žalovaného, resp. katastrálního úřadu, bylo jakkoliv vybočeno z právního rámce ustanovení § 36 katastrálního zákona, resp. z jím zákonem vymezených pravomocí. Žalovaný a před ním i katastrální úřad se v rámci svých rozhodnutí zabývaly pouze stavem evidenčním, tj. stavem zápisů práv na příslušných listech vlastnictví s ohledem na obsah listin založených v katastrálním operátu. Za katastrální operát je přitom považován i operát evidence nemovitostí (srov. § 29 odst. 1 katastrálního zákona). V rámci správního řízení posuzovaly příslušné listiny o nabytí nemovitosti Československým státem založené ve sbírce listin a současně s ohledem na obsah těchto listin i to, jaká práva a povinnosti z nich vyplývají. Právě soulad mezi založenými listinami a zápisem je (a byl i v tomto případě) v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu předmětem posuzování.
44. S názorem žalobkyně, která z rozsahu odůvodnění žalovaného dovozuje provádění takových rozborů a výkladů, že dle jejího názoru již nejde o jednoduchou úvahu vycházející z obsahu jím zkoumaných listin, ale fakticky o hledání, jestli právo zaniklo či nezaniklo, se krajský soud neztotožňuje.
45. V obecné rovině lze zcela souhlasit se žalobkyní, že katastrální úřad je oprávněn (a povinen) opravit pouze takové údaje v katastru, které jsou chybné v důsledku zřejmého omylu a v tomto směru činit jen základní a jednoduché právní úvahy. Jak mimo jiné konstatoval Nejvyšší správní soud v jí citovaném rozsudku čj. 6 As 166/2015-27, „*musí zde tedy existovat rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin. Zápis v katastru je podmíněn jednak existencí listiny, jednak tím, že tato listina má určitý obsah, ze kterého vyplývá závěr o existenci či neexistenci určitých práv nebo povinností vztahujících se k nemovitosti ... Katastrální úřad může v řízení o opravě chyby katastru činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin a nemůže řešit sporné právní otázky*“.
46. V daném případě však správní orgány obou stupňů při rozhodování o opravě chybného údaje katastru sporné právní otázky neřešily a fakticky právo nenalezaly, neboť se zabývaly stavem zápisů práv na příslušných listech vlastnictví s ohledem na obsah listin založených v katastrálním operátu. Shledaly přitom rozpor mezi údaji katastru a listinami založenými ve sbírce listin, tedy jak je již podrobně popsáno výše, zápis na listu vlastnictví č. založeným listinám odpovídal, neboť v něm u st. p. č. XC předmětná služebnost evidována nebyla; naproti tomu zápis předmětné služebnosti na listu

vlastnictví č. oporu v listinách neměl a rovněž obnovení zápisu předmětné služebnosti v roce 1992, resp. přetrvávající zápis předmětné služebnosti na listu vlastnictví č. 2, postrádal podklad v listinách založených v operátu evidence nemovitostí. Pokud jde o samotný rozsah žalobkyní označené pasáže odůvodnění rozhodnutí žalovaného, nelze navíc přehlédnout, že obsahuje kromě samotných úvah žalovaného i velmi podrobný popis samotného skutkového stavu a současně i reakci žalovaného na její odvolací námitky.

47. Žalobkyně za nesprávně vyhodnocenou označila i skutečnost, že práva z předmětného věcného břemene (služebnost) nabyta v dobré víře ve správnost zápisu v katastru nemovitostí a že předmětná práva po dobu delší než 10 let řádně a soustavně užívá.
48. Nutno konstatovat, že otázka dobré víry a návazně na to případné vydržení práva služebnosti nebyla a nemohla být v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu předmětem posouzení, neboť pro posouzení souladu zápisu předmětné služebnosti v katastru s listinami založenými v katastrálním operátu není relevantní. Proto zmíněné skutečnosti nebylo ani možno nijak zohlednit, jak i správně podotkl žalovaný. To by totiž právě již bylo faktické nalézání práva, což katastrálnímu úřadu nepřísluší. Jedná se o otázku soukromoprávní povahy, jejíž posouzení by musel učinit soud v občanskoprávním řízení.
49. Dle žalobkyně žalovaný napadeným rozhodnutím podstatně zasáhl do jejích práv, ačkoliv je k tomu oprávněn pouze soud, k tomu poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, čj. 7 As 187/2012-31.
50. S tímto názorem se ztotožnit nelze. Krajský soud opakuje, že účelem institutu opravy chyby v katastrálním operátu je odstraňování rozporu mezi jednotlivými částmi katastrálního operátu, nikoliv rozporu evidovaných údajů se skutečným stavem. Opravou chyby v katastrálním operátu jsou řešeny situace, kdy údaje zapsané v katastru neodpovídají obsahu ve sbírce listin založených podkladů, na jejichž základě se konkrétní údaje staly obsahem katastru. Rozhodnutí o opravě chyby tedy nezasahuje a nemůže zasáhnout konečným způsobem do sféry hmotných práv a povinností účastníků řízení, protože nezpůsobuje vznik, změnu nebo zánik právních vztahů. Rozhodnutí vydané v řízení dle ustanovení § 36 katastrálního zákona má účinky pouze evidenční a ani v tomto případě jím nebylo autoritativně rozhodováno o zániku předmětné služebnosti, ale došlo k uvedení údajů v katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Odkaz žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 7 As 187/2012-31 je nutno označit za nepřiléhavý na nyní projednávanou věc, neboť se týkal zcela odlišné skutkové situace, a to problematiky šetření právních vztahů v rámci procesu tzv. komplexního zakládání evidence nemovitostí. V nyní projednávané věci však byl zápis předmětné služebnosti do evidence nemovitostí převzat, přičemž ke zřejmému omylu v neprovedení výmazu služebnosti na základě smlouvy o nabytí nemovitosti do vlastnictví státu došlo až později.
51. Krajský soud nemohl přisvědčit ani námitce, že pokud v téže věci již bylo katastrálním úřadem vedeno řízení v letech 2015 až 2016, v němž žalovaný zaujal opačné stanovisko, další řízení ve věci nemělo být vůbec vedeno, protože ve věci již bylo pravomocně rozhodnuto.
52. V předchozím řízení vedeném v letech 2015 až 2016 nebylo rozhodnutím katastrálního úřadu ze dne 5. 9. 2016, čj. OR-420/2015/II-605, vyhověno návrhu na opravu chyby

v téže věci, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 21. 11. 2016, čj. ZKI PA-O-35/270/2016/6. Šlo tehdy o negativní rozhodnutí, a to že navržená oprava spočívající ve zrušení zápisu předmětného věcného břemene - služebnosti provedena nebude. Takové rozhodnutí však nebrání novému projednání téže věci, jak vyplývá např. ze závěrů vyslovených Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 30. 10. 2008, čj. 6 As 12/2008-73. V tomto rozsudku tento soud mimo jiné uvedl, že „*negativní rozhodnutí o opravě údajů v katastrálním operátu dle § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), nepředstavuje překážku rei iudicatae ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu. Ustanovení § 101 písm. b) správního řádu naopak předvídá nové řízení a nové rozhodnutí v těch případech, kdy se vyhoví návrhu, který byl pravomocně zamítnut*“. Podstatou institutu opravy chyby v katastrálním operátu je tedy možné opakované „rozhodování“ o evidenci určitého údaje, přičemž judikatura výslovně připouští opravu chybně zapsaných údajů, tedy údajů, o jejichž evidenci již bylo v jistém smyslu rozhodnuto.

53. Správní orgány tedy postupovaly v souladu se zákonem i ustálenou judikaturou, když na základě nového návrhu na opravu chyby vedly správní řízení a znovu se zabývaly zápisem předmětné služebnosti a jeho souladem s listinami založenými v katastrálním operátu ve smyslu ustanovení § 36 katastrálního zákona.
54. V návaznosti na předchozí námitku žalobkyně upozornila na změnu právního názoru odvolacího orgánu, kterou označila za libovůli orgánu veřejné moci a která nemá žádnou oporu v obecně platných právních předpisech.
55. Nutno konstatovat, že ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněně nerovného zacházení (viz čl. 1 věta první Listiny základních práv a svobod) vyplývá princip vázanosti správního orgánu vlastní správní praxí v případě, že mu zákon dává prostor pro uvážení, pokud se taková praxe vytvořila. Žalobkyně má sice pravdu v tom, že důvodem pro zrušení zápisu předmětného věcného břemene a nevyhovění jejímu odvolání byla změna právního názoru žalovaného, avšak tato změna nebyla výsledkem libovůle, nýbrž pramení, jak je uvedeno v předchozí části tohoto rozsudku, ze změny okolností. Žalovaného přimělo ke změně názoru na otázku možnosti opravy zápisu předmětné služebnosti v rámci institutu opravy chyby údaje katastru stanovisko veřejného ochránce práv. Nešlo tedy sice o změnu právní úpravy (kdy by byla změna postoje zcela pochopitelná), ale o interpretaci a posouzení aplikace ustanovení § 36 katastrálního zákona na daný případ. Změnu svého původního názoru i důvod změny postoje přitom správní orgány výslovně zmínily v odůvodnění rozhodnutí. Postup, že správní orgány korigují svůj dřívější nesprávný právní názor (ať již pod vlivem judikatury, příp. stanoviska ombudsmana) není nic nesprávného, nýbrž je naopak zcela žádoucí. Navíc v daném případě nelze hovořit ani o vytvořené a ustálené správní praxi, která by zakládala legitimní očekávání účastníka řízení, že bude rozhodnuto opakovaně stejně (v jeho prospěch). Šlo o jeden konkrétní případ (konkrétní situaci), u něhož žalovaný oproti svému dřívějšímu názoru názor přehodnotil. Uvedená změna názoru proto v daném případně nezpůsobila a ani nemohla způsobit nezákonnost rozhodnutí ve smyslu projevu libovůle.
56. Žalobkyně namítla i to, že výsledek šetření ombudsmana není součástí spisu a neměla možnost se k němu vyjádřit.

57. Krajský soud ověřil, že ve správním spise je založena zpráva o šetření ombudsmana ze dne 20. 11. 2017 v dané věci (č. l. 96 - 97 ve složce sp. zn. OR-420/2015-605) i korespondence ombudsmana s ředitelem katastrálního úřadu (č. l. 91 - 95). Je zde založena i korespondence ombudsmana se zástupkyní V. P. (mimo jiné ze dne 16. 6. 2021), z níž rovněž vyplývá výsledek šetření a závěr ombudsmana v dané věci (č. l. 40, resp. 20, ve složce sp. zn. OR-219/2021-605). O možnosti seznámení se s podklady rozhodnutí byla žalobkyně katastrálním úřadem vyrozuměna opakovaně, naposledy vyrozuměním ze dne 19. 10. 2021, přičemž ze správního spisu nevyplývá, že by svého práva využila. Nutno dodat, že šetření ombudsmana a jeho výsledek nelze považovat za dokazování ve věci, neboť jde pouze o právní rozbor, resp. stanovisko tohoto úřadu na věc. Jeho závěry nemohou ani nahrazovat samotnou rozhodovací činnost správního orgánu, nelze je však pominout a správní orgán je musí při posouzení věci zohlednit. Okolnost, že ombudsman žalobkyni nekontaktoval, není nijak relevantní, neboť šlo o právní posouzení a k věci se vyjadřoval na základě listin a údajů vyplývajících z katastru nemovitostí (a vyžádaných od katastrálního úřadu). Jeho posouzení se tedy rozhodně neopírá „o jednostranné a tendenční“ informace od protistrany, jak se žalobkyně domnívá.

VI. Závěr a náklady řízení

58. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
59. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.
60. Pokud jde o osobu zúčastněnou na řízení, dle § 60 odst. 5 s. ř. s. má taková osoba právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, případně z důvodů zvláštního zřetele hodných. Taková situace však v dané věci nenastala, proto osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení neměla.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 14. prosince 2022

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu